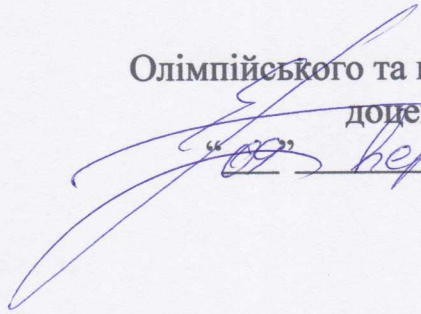

ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра олімпійського та професійного спорту

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Завідувач кафедри
Олімпійського та професійного спорту
доцент Стрикаленко Є.А.

 “Є” Вересень 2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОК 36 «ПЕДАГОГІЧНИЙ ПРАКТИКУМ ТРЕНЕРА З ОСНОВАМИ
ПСИХОЛОГІЇ СПОРТУ»

017 Фізична культура і спорт (скорочений термін)

факультет фізичного виховання та спорту

Херсон-2019 рік

Робоча програма з дисципліни «Педагогічний практикум тренера з основами психології спорту» для студентів за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт (скорочений термін)

Розробник: Шалар Олег Григорович, доцент кафедри олімпійського та професійного спорту, кандидат педагогічних наук.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри
олімпійського та професійного спорту

Протокол від. "09" вересня 2019 року № 1

Завідувач кафедри олімпійського та професійного спорту

доц. Стрикаленко Є.А.

(підпис)

(прізвище та ініціали)

"09" вересня 2019 року

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка	Обов'язковий компонент
Модулів – 2	Спеціальність: 017 Фізична культура і спорт	Рік підготовки:
Змістових модулів – 4		1-й
Загальна кількість годин - 150		Лекції
		18
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента -3	Ступінь вищої освіти: «бакалавр»	Практичні, семінарські
		42 год.
		Лабораторні
		-
		Самостійна робота
		90 год.
		Вид контролю: залік

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:
для денної форми навчання – 40% проти 60%

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

В умовах оновлення наукових знань, техніки, технології, удосконалення управління і організації праці, розвитку соціально-культурної сфери пріоритетним завданням виступає забезпечення певної самостійної освітньої діяльності майбутніх спеціалістів як передумови реалізації ключової концепції сьогодення – неперервної освіти людської особистості.

Для педагога важливим є не лише знати, що необхідно робити, але й те як це робити. Тому метою педагогічного практикуму має бути ознайомлення студентів з величезним досвідом педагогів минулих років, щоби при аналізі педагогічної задачі, спробувати свої сили в пошуку альтернативних шляхів виходу із складних виховних ситуацій на основі теоретичних знань.

Мета викладання дисципліни: адаптувати педагогічні знання конкретно до діяльності тренера, керівника спортивних секцій

Основні завдання вивчення дисципліни:

- **теоретичні:** озброєння студентів основами педагогічних знань: з методології педагогіки, закономірностях розгортання педагогічних явищ, морального та психічного розвитку юних спортсменів; з методики формування спортивних команд; сприяти формуванню світогляду у майбутніх фахівців, їх особистісному росту; формування творчого підходу до своєї професії у студентів факультету фізичного виховання та спорту;

- **практичні:** формувати у студентів уміння аналізувати педагогічні ситуації; перейматися внутрішнім світом юних спортсменів; вживати педагогічні знання в практику спілкування, навчання та виховання.

У результаті опанування дисципліни «Педагогічний практикум тренера з основами психології спорту» у студентів повинні бути сформовані **загальні компетентності** з навчальної дисципліни, що узгоджуються із загальними та професійними компетентностями:

- Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.
- Здатність працювати в команді.
- Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

- Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- Навички міжособистісної взаємодії.
- Здатність здійснювати навчання, виховання та соціалізацію людини у сфері фізичної культури і спорту, застосовуючи різні педагогічні методи та прийоми.
- Здатність аналізувати прояви психіки людини під час занять фізичною культурою і спортом.

Програмні результати навчання:

- спілкуватися українською мовою у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування;
- мати базові знання з проведення досліджень проблем фізичної культури і спорту; володіти сучасними методами наукового дослідження, які застосовуються у сфері фізичної культури та спорту, робити висновки у відповідності до поставлених завдань;
- здійснювати навчання руховим діям та розвиток рухових якостей людини в умовах різних форм організації занять фізичними вправами;
- здійснювати заходи з підготовки спортсменів, організації й проведення спортивних змагань; узагальнювати та аргументувати особливості діяльності тренера, встановлювати взаємозв'язок зі стилем керування під час змагальної та тренувальної діяльності;
- аналізувати психічні процеси, стани та властивості людини під час занять фізичною культурою і спортом; демонструвати знання основ психології особистості, характеристики психологічних процесів, психічних станів та психологічних якостей особистості, основ соціальної психології груп і колективу; визначати особливості формування особистості у різні вікові періоди;

Міждисциплінарні зв'язки. Вивчення дисципліни „Педагогічний практикум тренера з основами психології спорту” має прикладний характер і базується на знаннях таких фундаментальних дисциплін, як „Педагогіка”, «Психопедагогіка спорту», „Педагогічна психологія”, „Соціологія”, „Фізіологія людини”, „Теорія та методика фізичного виховання”.

Структура навчального модулю «Педагогічний практикум тренера»

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Загальні основи педагогіки та навчання в спорті												
Тема 1. Розвиток і формування особистості спортсмена	7	2	2			3						
Тема 2. Процес навчання в спорті	5		2			3						
Тема 3. Принципи навчання в спорті	5		2			3						
Тема 4. Методи навчання в спорті	5		2			3						
Тема 5. Форма організації навчання юних спортсменів	5		2			3						
Тема 6. Аналіз і оцінка навчальної діяльності учнів	5		2			3						
Разом за змістовим модулем 1	32	2	12			18						
Змістовий модуль 2. Теорія виховання в спорті												
Тема 1. Сутність, зміст і процес виховання	6		2			4						
Тема 2. Загальні методи виховання	5		2			3						
Тема 3. Колектив і особистість	6		2			4						
Тема 4. Моральне виховання	5		2			3						
Тема 5. Розумове виховання	5		2			3						
Тема 6. Трудове виховання	5		2			3						
Тема 7. Естетичне і фізичне виховання	6		2			4						
Тема 8. Педагогічне спілкування	5		2			3						
Разом за змістовим модулем 2	43		16			27						
Усього годин	75	2	28			45						

Структура навчального модулю «Основи психології спорту»

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 3. Психологічні особливості особистості в спорті												
Тема 1. Предмет психології спорту	9	2	2			5						
Тема 2. Психологічні особливості спортивної діяльності	9	2	2			5						
Тема 3. Психологія особистості тренера і спортсмена	9	2	2			5						
Тема 4. Психологія спортивного змагання	9	2				7						
Разом за змістовим модулем 1	36	8	6			22						
Змістовий модуль 4. Психологія спортивного колективу												
Тема 1. Міжособистісні взаємини в спорті	10	2	2			6						
Тема 2. Психічні стани в спортивній діяльності	10	2	2			6						
Тема 3. Психологічне забезпечення спортивної діяльності	10	2	2			6						
Тема 4. Психологічні особливості юнацького спорту	9	2	2			5						
Разом за змістовим модулем 2	39	8	8			23						
Усього годин	75	16	14			45						

ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ

Програма курсу призначена для студентів факультету фізичного виховання та спорту, де готують тренерів з виду спорту для роботи в школах, ДЮСШ, вищих та середніх учбових закладів.

Програма передбачає вивчення курсу „ Педагогічний практикум тренера з основами психології спорту” за наступними *навчальними модулями*:

1. Педагогічний практикум тренера
2. Основи психології спорту

Навчальний модуль №1 «Педагогічний практикум тренера»

Змістовний модуль 1 Тема: Загальні основи педагогіки та навчання в спорті

Лекційний модуль 2

1. Управління юними спортсменами і командами в ситуаціях підготовки і участі у змаганнях 2

Практичні модулі 12

1. Розвиток і формування особистості спортсмена 2
2. Процес навчання в спорті 2
3. Принципи навчання в спорті 2
4. Методи навчання в спорті 2
5. Форма організації навчання юних спортсменів 2
6. Аналіз і оцінка навчальної діяльності учнів 2

Модулі самостійної роботи

1. Професія, спеціальність, педагогічна майстерність, педагогічна техніка, психотехніка, професіограма.

2. Розвиток, види розвитку, формування, людина, особистість, індивідуальність, спадковість, задатки, ген, успадкування біологічне, успадкування соціальне, акселерація, ретардація, клонування, рушійна сила розвитку.

3. Методологічна основа процесу навчання, функції навчання, рушійна сила навчального процесу, логіка навчального процесу, мотиви навчання, структура процесу учіння; тип навчання; догматичний тип навчання; пояснювально-ілюстративний тип навчання, оптимізація процесу навчання, інтенсифікація навчального процесу; проблемне навчання, засоби навчання, модульне навчання, закономірності

4. Принципи навчання, правила навчання.

5. Методи навчання, засоби навчання, прийоми навчання, класифікація методів навчання, розповідь, пояснення, лекція, бесіда, демонстрація, ілюстрація, спостереження, лабораторна робота, вправа, інструктаж, робота з книгою,

індукція, дедукція, аналіз, синтез, дослідний метод, аналітико-синтетичний метод, проблемний метод, частково-пошуковий метод.

б. Форма організації навчання, урок, індивідуальна форма навчання, групова форма навчання, белл-ланкастерська форма навчання, дальтон-план, бригадно-лабораторна форма навчання, позаурочні форми навчання, домашня навчальна робота, екскурсія, практикум, факультатив, гурткова робота. Оцінка, бал, види контролю, функції контролю, рейтингова система оцінки.

Список рекомендованої літератури.

Основна література.

- 1) Енциклопедія педагогічних технологій та інновацій / Автор-укладач Н.П. Наволокова. – Х.: Вид. група «Основа», 2014. – 176 с.
- 2) Кузьмінський А.І., Вовк Л.П., Омеляненко В.Л. Педагогіка: завдання і ситуації: Практикум. – К.: Знання-Прес, 2003. – 429 с.
- 3) Освітні технології: Навч.-метод.посіб./О.М. Пехота, А.З. Кіктенко, О.М. Любарська та ін.; За заг. Ред.. О.М. Пехоти. – К.: А.С.К., 2001. – 256 с.
- 4) Педагогіка: Хрестоматія / Уклад.: А.Л. Кузьмінський, В.Л. Омеляненко. – К.: Знання-Прес, 2003. – 700 с.

Додаткова література.

1. Козленко Н.А. Школьникам – привычку заниматься физкультурой.- К.: Рад. шк., 1985.- 120 с.
2. Концепція фізичного виховання в системі освіти України.-К.://Фізичне виховання в школі,1998.-№2,с.2-7.
3. Нові нормативні документи з фізичного виховання.-К.://Освіта і управління.-1999.-№1,т.3.-с.172-185.

INTERNET – ресурси (Основні Web-сторінки в INTERNET).

1. www.sportscience.org.
2. www.tmfv.com.ua.
3. www.nbuv.gov.ua.

Підсумкова тека

Виконання тестових контрольних завдань з б-х варіантів згідно практичних занять

Змістовний модуль №2 Тема: Теорія виховання в спорті

Практичні модулі

1.	Сутність, зміст і процес виховання	2
2.	Загальні методи виховання	2
3.	Колектив і особистість	2

4.	Моральне виховання	2
5.	Розумове виховання	2
6.	Трудове виховання	2
7.	Естетичне і фізичне виховання	2
8.	Педагогічне спілкування	2

Модулі самостійної роботи:

1. Процес виховання, мета виховання, рушійна сила виховного процесу, самовиховання, перевиховання, закономірності виховання, фактори виховання, принципи виховання, етнізація змісту виховання, гуманізація виховання.

2. Методи виховання, прийоми виховання, засоби виховання, переконання, приклад, вправи, вимога, заохочення, покарання, „метод вибуху”, совість, честь, пояснення, бесіда, умовляння, диспут, ідеал.

3. Колектив, первинний колектив, тимчасовий колектив, актив, органи самоврядування, лідер, перспектива, стабільність розвитку колективу, функції колективу.

4. Моральне виховання, етика, мораль, менталітет, загальнолюдські моральні цінності, національні моральні цінності, гуманізм, патріотизм, інтернаціоналізм, ідеал моральний, обов'язок, дисципліна, милосердя, статеве виховання, сексологія, еротика, екологічне виховання, екологія, правове виховання, національна гідність, альтруїзм.

5. Розумове виховання, світогляд, переконання, здібності, талант, інтелект, мислення.

6. Трудове виховання, професія, спеціальність, професійна орієнтація, профінформація, професійна консультація, професійна діагностика, професійний відбір, професійна адаптація, професіограма, суспільно корисна праця, економічне виховання, принципи трудового виховання.

7. Естетика, естетичне виховання, естетичні смаки, естетичні почуття, естетична діяльність, форми естетичного виховання, засоби і методи естетичного виховання. Фізичне виховання, природні фактори фізичного виховання, фізична культура, здоровий спосіб життя, фізичний розвиток.

8. Педагогічне спілкування, стилі спілкування, навіювання, співробітництво, види спілкування, типи спілкування, рівні спілкування.

9. Сім'я, авторитет батьків, істинний авторитет, авторитет фальшивий, родинне виховання, форми роботи з батьками, батьківські збори.

Список рекомендованої літератури.

Основна література.

1. Енциклопедія педагогічних технологій та інновацій / Автор-укладач Н.П. Наволокова. – Х.: Вид. група «Основа», 2014. – 176 с.
2. Кузьмінський А.І., Вовк Л.П., Омеляненко В.Л. Педагогіка: завдання і ситуації: Практикум. – К.: Знання-Прес, 2003. – 429 с.
3. Освітні технології: Навч.-метод. посіб./О.М. Пехота, А.З. Кіктенко, О.М. Любарська та ін.; За заг. Ред. О.М. Пехоти. – К.: А.С.К., 2001. – 256 с.
4. Педагогіка: Хрестоматія / Уклад.: А.Л. Кузьмінський, В.Л. Омеляненко. – К.: Знання-Прес, 2003. – 700 с.

Додаткова література.

1. Козленко Н.А. Школьникам – привычку заниматься физкультурой.- К.: Рад. шк., 1985.- 120 с.
2. Концепція фізичного виховання в системі освіти України.-К.://Фізичне виховання в школі,1998.-№2,с.2-7.
3. Нові нормативні документи з фізичного виховання.-К.://Освіта і управління.-1999.-№1,т.3.-с.172-185.

INTERNET – ресурси (Основні Web-сторінки в INTERNET).

1. www.sportscience.org.
2. www.tmfv.com.ua.
3. www.nbuv.gov.ua.

Підсумкова тека

Виконання тестових контрольних завдань з 6-х варіантів згідно практичних занять

Навчальний модуль №2 «Основи психології спорту»

Змістовний модуль №3 «Психологічні особливості особистості в спорті»

Лекційний модуль

8

1. ПРЕДМЕТ ПСИХОЛОГІЇ СПОРТУ

Предмет та завдання психології спорту. Виникнення і розвиток психології спорту. Методи психологічних досліджень. 2

2. ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ СПОРТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Загальна характеристика спортивної діяльності. Спеціалізовані сприйняття в спорті. Реакція в спорті. Психологічна напруга і перенапруга в тренувальному процесі. 2

3. ПСИХОЛОГІЯ ОСОБИСТОСТІ ТРЕНЕРА І СПОРТСМЕНА

Психологічні особливості особистості тренера. Особистість спортсмена як суб'єкта спортивної діяльності. Формування особистості спортсмена. 2

4. ПСИХОЛОГІЯ СПОРТИВНОГО ЗМАГАННЯ

Змагання з позиції психолога. Передзмагальна підготовка спортсмена. Передстартова підготовка спортсмена. 2

Семінарський модуль

6

1. Основні напрямки досліджень в області психології спорту та роль фахівця в цій галузі. Розвиток психології спорту в світі. Напрями психології спорту і фізичної культури. Психологія спорту як наука. Оцінка досліджень в галузі психології спорту. 2

2. Психологічна підготовка в спорті. Збудження, тривожність, стрес у спорті. Психофармакологія в спорті. Психогігієна і психотерапія у спортивній діяльності. Визначення понять „перетренованість”, „перевтома”, „вигорання”. Характеристика та симптоми перетренованості й вигорання. Модель „вигорання” в спорті та фізичній культурі. Профілактика та усунення „вигорання”. 2

3. Особистість спортсмена як суб'єкта спортивної діяльності. Формування особистості спортсмена. Особливості діяльності тренера. Дослідження проблеми особистості у спорті. Когнітивні стратегії і успіх. Мислення спортсменів. Пам'ять спортсменів. Психологічні основи технічної підготовки спортсменів.

Психологічні основи тактичної підготовки спортсменів. Вольова підготовка спортсмена. 2

Модуль самостійної роботи

22

1. Історія психології спорту. Психологічна систематика видів спорту і змагальних вправ

2. Психологічна структура спортивної діяльності Мотиви і мотивація спортивної діяльності Психологія тренувального процесу Психічні перенапруження у тренувальному процесі. Ознаки психічного перенапруження у тренувальному процесі. Рекомендації спортсмену у тренувальному процесі. Рекомендації тренеру у тренувальному процесі. Передзмагальне і змагальне психічне напруження, його динаміка і причини. Причини, що впливають на динаміку психічної напруги.

3. Підходи до вивчення особистості. Оцінка особистості. Дослідження проблеми особистості у спорті і фізичній культурі. Когнітивні стратегії і успіх. Роль фахівця в розумінні особистості. Емоційні стани в спорті. Стан натхнення в спорті. Стан монотонії в спорті. Подолання негативних емоційних станів в спорті. Стан тренуваності і „спортивної форми”. Тренер в напружених обставинах теорії і практики. Психологічні завдання тренера. Риси особистості спортсмена

4. Психологічна розвідка в підготовці до змагань. Переконавання і навіювання як основні методи впливу на спортсменів. Лекції і бесіди для спортсменів. Побічне навіювання. Гетеротренінг і релаксація. Навіюваний відпочинок. Гіпноз в спорті. Аутогенне тренування в спорті. Стан найвищої готовності та працездатності спортсмена. Формування та актуалізація мотивів участі у змаганнях. Рекомендації до змагань.

5. Психологічні особливості учбово-тренувальної діяльності. Специфічні особливості спортивної діяльності. Психологічна структура учбово-тренувальної діяльності. Психологічні основи підготовки спортсмена в системі учбово-тренувальної діяльності.

4. Фактори успішності змагальної діяльності. Цільова установка на змагання. Об’єктивні фактори мобілізації готовності спортсмена до змагань.

Суб'єктивні фактори мобілізації готовності спортсмена до змагань. Організація дій спортсмена в умовах змагань. Післязмагальна підготовка. Інтелектуальна підготовка.

Список рекомендованої літератури

Основна література

1. Ложкин Г.В. Психология спорта: схемы, комментарии, практикум: учеб. пособ./ Г.В. Ложкин – К.: Освіта України, 2011. – 484 с.
2. Уэйнберг Р.С., Гоулд Д. Основы психологии спорта и физической культуры.- К.: Олимпийская литература, 1998.-335 с.
3. Сергієнко Л.П. Психологія спорту: робоча навчальна програма та практикум. Методичні рекомендації. Миколаїв: Вид-во ПСІ КСУ, 2003.- 158 с.
4. Шалар О.Г. Практикум з педагогіки та педагогіки спорту. Навчально-методичний посібник. – Херсон: ПП Вишемирський В.С., 2014. – 124 с.
5. Шалар О.Г. Практикум з психології спорту. Навчально-методичний посібник. – Херсон: ПП Вишемирський В.С., 2015. – 128 с.

Додаткова література

1. Козин А.П. Психогигиена спортивной деятельности.- К.: Здоровье, 1985.- 128 с.
2. Филатов А.Т. Аутогенная тренировка.- К.: Здоровье, 1987.- 128 с.
3. Шалар О.Г. Організація та проведення комплексної контрольної роботи з дисципліни „Психологія фізичної культури” // Печатное слово.- 2005.- №2/13.- Херсон.- Издательство ХГУ.- с.49-53.
4. Шалар О.Г. Лекції з курсу „Психологія фізичного виховання та спорту”: навчально-методичний посібник для студентів спеціальності ПМСО. Фізична культура.- Херсон: Видавництво ХДУ, 2005.- 212 с.
5. Эмоционально-волевая подготовка спортсменов /Агишева Н.К., Алексеев А.В., Виш И.М. и др.; Под ред. А.Т. Филатова.- К.: Здоровье, 1982.- 296 с.

INTERNET – ресурси (Основні Web-сторінки в INTERNET).

4. www.sportscience.org.
5. www.tmfv.com.ua.
6. www.nbu.gov.ua.

Підсумкова тека

Виконання тестових контрольних завдань з 4-х варіантів згідно лекційних модулів відбуватиметься у письмовій формі або за наявності умов у комп'ютерному варіанті.

Змістовний модуль №4. «Психологія спортивного колективу»

Лекційний модуль

8

1. МІЖОСОБИСТІСНІ ВЗАЄМИНИ В СПОРТІ

Соціально-психологічні особливості спортивної групи. Лідерство в спортивній групі. Успішність спортивної діяльності і спілкування. 2

2. ПСИХІЧНІ СТАНИ В СПОРТИВНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Загальна характеристика психо-функціонального стану спортсмена. Структура психічного стану. Класифікація психічних станів. 2

3. ПСИХОЛОГІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СПОРТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Психологічні основи діагностики в спорті. Психологічні основи відбору в спорті. Психологічне забезпечення тренувань і змагань. 2

4. ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ЮНАЦЬКОГО СПОРТУ

Ключові проблеми психології юнацького спорту. Особливості мотивації до занять спортом у юних спортсменів. Вплив стресу на юних спортсменів та проблема „перегорання”. 2

Семінарський модуль

8

1. Психологічні особливості спортивного колективу. Загальне поняття за спортивну команду як за малу спортивну групу і колектив. Формальна структура спортивної команди. Неформальна структура спортивної команди. Психологічні особливості діяльності тренера в спортивній команді. Згуртованість і психологічний клімат в спортивній команді. 2

2. Актуальні ланки спортивної діяльності. Динаміка психічного стану. Психічні стани тренування. Тревога, депресія, протрація та ін. психічні стани. Психічні стани змагань. Особливі стани свідомості. Психічна готовність до змагальної діяльності. 2

3. Структура спортивного таланту. Генетика розвитку психомоторних і психічних особливостей людини. Теорія психодіагностичних вимірювань. Загальна психологічна підготовка спортсменів до змагань. Спеціальна психологічна підготовка до конкретного змагання. Методи ментального тренінгу в спорті. Психологічне консультування, психологічна допомога спортсменам і тренерам. 2

4. Вплив спортивної діяльності на особистісні характеристики юних спортсменів. Етичні аспекти юнацького спорту. Роль тренера в становленні особистості юного спортсмена. Використання психологічних прийомів і методів в підготовці юних спортсменів. Врахування психологічних складностей юних спортсменів, пов'язаних з початком спортивної кар'єри. Допомога спортсменам у подоланні змагального стресу. Побудова умов щодо розвитку значимих особистісних характеристик юних спортсменів. 2

Модуль самостійної роботи

23

1. Групова та командна динаміка. Індивідуальна та командна діяльність у спорті. Концептуальна модель згуртованості та її оцінка. Розвиток командної згуртованості. Комунікативні здібності. Психологічні особливості спортивного колективу. Глядачі та їх вплив на виконання рухових завдань.

2. Темперамент і здібності до спортивної діяльності. Стилi спортивної діяльності. Риси характеру спортсменів різного рівня майстерності. Тривожність і виступи спортсменів в змаганнях. Агресивність в спорті.

3. Основи психологічної підготовки. Післям'язове та ментальне тренування. Завдання та зміст першого періоду психологічної підготовки до змагання. Завдання та зміст другого та третього періодів психологічної підготовки до змагання. Засоби керованих впливів в процесі психологічної підготовки. Індивідуальний підхід при психологічній підготовці. Психологічні фактори надійності спортсмена. Практичний психолог в спорті. Психологічна допомога тренера спортсмену під час змагань. Методи психодіагностики в спорті.

4. Психічний розвиток дітей за допомогою занять спортом. Розвиток характеру та спортивна порядність.

Список рекомендованої літератури.

Основна література

1. Ложкин Г.В. Психология спорта: схемы, комментарии, практикум: учеб. пособ./ Г.В. Ложкин – К.: Освіта України, 2011. – 484 с.
2. Уэйнберг Р.С., Гоулд Д. Основы психологии спорта и физической культуры.- К.: Олимпийская литература, 1998.-335 с.
3. Сергієнко Л.П. Психологія спорту: робоча навчальна програма та практикум. Методичні рекомендації. Миколаїв: Вид-во ПСІ КСУ, 2003.- 158 с.

4. Шалар О.Г. Практикум з педагогіки та педагогіки спорту. Навчально-методичний посібник. – Херсон: ПП Вишемирський В.С., 2014. – 124 с.
5. Шалар О.Г. Практикум з психології спорту. Навчально-методичний посібник. – Херсон: ПП Вишемирський В.С., 2015. – 128 с.

Додаткова література

1. Козин А.П. Психогигиена спортивной деятельности.- К.: Здоровье, 1985.- 128 с.
2. Филатов А.Т. Аутогенная тренировка.- К.: Здоровье, 1987.- 128 с.
3. Шалар О.Г. Організація та проведення комплексної контрольної роботи з дисципліни „Психологія фізичної культури” // Печатное слово.- 2005.- №2/13.- Херсон.- Издательство ХГУ.- с.49-53.
4. Шалар О.Г. Лекції з курсу „Психологія фізичного виховання та спорту”: навчально-методичний посібник для студентів спеціальності ПМСО. Фізична культура.- Херсон: Видавництво ХДУ, 2005.- 212 с.
5. Эмоционально-волевая подготовка спортсменов /Агишева Н.К., Алексеев А.В., Виш И.М. и др.; Под ред. А.Т. Филатова.- К.: Здоровье, 1982.- 296 с.

INTERNET – ресурси (Основні Web-сторінки в INTERNET).

1. www.sportscience.org.
2. www.tmfv.com.ua.
3. www.nbuv.gov.ua.

Підсумкова тека

Виконання тестових контрольних завдань з 4-х варіантів згідно лекційних модулів відбуватиметься у письмовій формі або за наявності умов у комп'ютерному варіанті.

Методи навчання

Комплексне використання різноманітних методів організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності студентів та методів стимулювання і мотивації їх навчання, що сприяють розвитку творчих засад особистості майбутнього фахівця з фізичної культури з урахуванням індивідуальних особливостей учасників навчального процесу й спілкування.

З метою формування професійних компетенцій широко впроваджуються інноваційні методи навчання, що забезпечують комплексне оновлення традиційного педагогічного процесу. Впровадження інтерактивних методів навчання, а саме: мозковий штурм під час підсумкових занять із змістовних модулів, ситуативне моделювання за результатами самостійної роботи.

Методи контролю

Педагогічний контроль здійснюється з дотриманням вимог об'єктивності, індивідуального підходу, систематичності і системності, всебічності та професійної спрямованості контролю.

Використовуються такі методи контролю: усного під час семінарських занять та письмового під час проведення підсумкових занять із змістовних модулів, які мають сприяти підвищенню мотивації студентів-майбутніх фахівців до навчально-пізнавальної діяльності. Відповідно до специфіки фахової підготовки перевага надається усному, письмовому, тестовому контролю.

Критерії оцінювання знань, умінь та навичок студентів із дисципліни

“Педагогічний практикум тренера з основами психології спорту”

Норми оцінювання аудиторної роботи студентів (практичні заняття)

A (відмінно)	Студент має глибокі міцні і системні знання з усього теоретичного курсу, може чітко сформулювати дефініції, використовуючи психолого-педагогічну спортивну термінологію, вільно володіє понятійним апаратом, знає основні проблеми навчальної дисципліни, її мету та завдання. Вміє застосовувати здобуті теоретичні знання у психологічній підготовці спортсменів. Може визначити особливості психологічної підготовки спортсменів у обраному виді спорту. Не допускає помилок в усній та писемній формах мовлення.
B (добре)	Студент має міцні ґрунтовні знання, виконує практичну роботу без помилок, але може допустити неточності в формулюванні, незначні помилки в наведених психологічних прикладах спортивної діяльності.
C (добре)	Студент знає програмний матеріал повністю, має практичні навички в аналізі психологічної підготовленості спортсменів, вміє самостійно мислити, але не може вийти за межі теми
D, E (задовільно)	Студент знає основні теми курсу, має уявлення про структуру психологічної підготовки спортсменів, але його знання мають загальний характер, іноді не підкріплені прикладами. Замість чіткого термінологічного визначення пояснює теоретичний матеріал на побутовому рівні. Має прогалини в теоретичному курсі та практичних вміннях.
FX (незадовільно) з можливістю повторного складання	Студент має фрагментарні знання з усього курсу. Не володіє термінологією, оскільки понятійний апарат не сформований. Не вміє викласти програмний матеріал. Мова невиразна, обмежена, бідна, словниковий запас не дає змогу оформити ідею. Практичні навички на рівні розпізнавання.
F (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Студент повністю не знає програмного матеріалу, не працював в аудиторії з викладачем або самостійно.

Норми оцінювання позааудиторної самостійної роботи (зовнішнє оформлення рефератів, своєчасність виконання психолого-педагогічних тестів та анкет, ретельність підрахунків результатів тестування).

A (відмінно)	При написанні реферату витримана послідовність викладеного матеріалу та термінологічна точність при описанні, чіткий і лаконічний виклад своїх думок. Відмінне виконання тестових завдань (з залученням товаришів по спортивній команді, членів родини тощо) з незначною кількістю помилок при підрахунку результатів тестування. Вільне
--------------	--

володіння ресурсами Херсонського віртуального університету.

- В (добре)** Відсутність ілюстрацій та належного зовнішнього оформлення реферативної роботи. Вище середнього рівня виконання тестових завдань з кількома помилками при підрахунку результатів. Нерегулярне звернення до ресурсів Херсонського віртуального університету.
- С (добре)** При написанні реферативної роботи наявність орфографічних, синтаксичних та стилістичних помилок. Загалом правильне виконання тестових завдань з певною кількістю помилок при підрахунку результатів.
- Д, Е (задовільно)** Наявність повторів при викладі реферативного матеріалу, відсутність чіткого і лаконічного викладу власних думок. Обмежене виконання тестових завдань зі значною кількістю помилок.
- F X (незадовільно) з можливістю повторного складання** Відсутність орфографічної, синтаксичної та стилістичної грамотності викладу тексту реферату, наявність повторів та перекичування загальноприйнятих слів. Не виконання тестових завдань.
- F (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням дисципліни** Відсутність рефератів. Не виконання тестових завдань.

Норми оцінювання модульної письмової контрольної роботи (навчальні тести)

оцінка	I модуль (4 теми)	II модуль (4 теми)
А відмінно (100-90)	12	12
В добре (89-82)	11-10	11-10
С добре (81-74)	9	9
Д задовільно (73-64)	8	8
Е задовільно (63-60)	7	7
FХ незадовільно (59-35)	6	6
F незадовільно (34-1)	5-0	5-0

Норми оцінювання заліку (усна відповідь)

- А (відмінно)** Студент має глибокі міцні і системні знання з усього змісту екзаменаційного білету, може чітко сформулювати дефініції, використовуючи психолого-педагогічну спортивну термінологію, вільно володіє понятійним апаратом, знає основні проблеми навчальної дисципліни, її мету та завдання. Не допускає помилок в усній та писемній формах мовлення.
- В (добре)** Студент має міцні ґрунтовні знання з усіх питань білету, але може допустити неточності в формулюванні, незначні помилки в наведених психологічних прикладах спортивної діяльності.

C (добре)	Студент знає зміст білету повністю, вміє самостійно мислити, але не може вийти за межі теми
D, E (задовільно)	Студент знає основні аспекти питань білету, , але його знання мають загальний характер, іноді не підкріплені прикладами. Замість чіткого термінологічного визначення пояснює теоретичний матеріал на побутовому рівні.
FX (незадовільно) з можливістю повторного складання	Студент має фрагментарні знання з усіх питань білету. Не володіє термінологією, оскільки понятійний апарат не сформований. Не вміє викласти програмний матеріал. Мова невиразна, обмежена, бідна, словниковий запас не дає змогу оформити ідею.
F (незадовільно) з обов'язко- вим повторним вивченням дисципліни	Студент повністю не знає змісту екзаменаційного білету та програмного матеріалу.

Список рекомендованої літератури.

Основна література.

1. Енциклопедія педагогічних технологій та інновацій / Автор-укладач Н.П. Наволокова. – Х.: Вид. група «Основа», 2014. – 176 с.
2. Кузьмінський А.І., Вовк Л.П., Омеляненко В.Л. Педагогіка: завдання і ситуації: Практикум. – К.: Знання-Прес, 2003. – 429 с.
3. Освітні технології: Навч.-метод. посіб./О.М. Пехота, А.З. Кіктенко, О.М. Любарська та ін.; За заг. Ред.. О.М. Пехоти. – К.: А.С.К., 2001. – 256 с.
4. Педагогіка: Хрестоматія / Уклад.: А.Л. Кузьмінський, В.Л. Омеляненко. – К.: Знання-Прес, 2003. – 700 с.
7. Ложкин Г.В. Психология спорта: схемы, комментарии, практикум: учеб. пособ./ Г.В. Ложкин – К.: Освіта України, 2011. – 484 с.
8. Уэйнберг Р.С., Гоулд Д. Основы психологии спорта и физической культуры.- К.: Олимпийская литература, 1998.-335 с.
9. Сергієнко Л.П. Психологія спорту: робоча навчальна програма та практикум. Методичні рекомендації. Миколаїв: Вид-во ПСІ КСУ, 2003.- 158 с.
10. Шалар О.Г. Практикум з педагогіки та педагогіки спорту. Навчально-методичний посібник. – Херсон: ПП Вишемирський В.С., 2014. – 124 с.
11. Шалар О.Г. Практикум з психології спорту. Навчально-методичний посібник. – Херсон: ПП Вишемирський В.С., 2015. – 128 с.

Додаткова література.

1. Козленко Н.А. Школьникам – привычку заниматься физкультурой.- К.: Рад. шк., 1985.- 120 с.
2. Концепція фізичного виховання в системі освіти України.-К.://Фізичне виховання в школі,1998.-№2,с.2-7.
3. Маркова А.К., Орлов А.Б., Фридман Л.М. Мотивация учения и ее воспитание у школьников.-М.: Педагогика, 1983.-64с.
4. Нові нормативні документи з фізичного виховання.-К.://Освіта і управління.-1999.-№1,т.3.-с.172-185.
5. Козин А.П. Психогигиена спортивной деятельности.- К.: Здоровье, 1985.- 128 с.
6. Филатов А.Т. Аутогенная тренировка.- К.: Здоровье, 1987.- 128 с.
7. Шалар О.Г. Організація та проведення комплексної контрольної роботи з дисципліни „Психологія фізичної культури” // Печатное слово.- 2005.- №2/13.- Херсон.- Издательство ХГУ.- с.49-53.
8. Шалар О.Г. Лекції з курсу „Психологія фізичного виховання та спорту”: навчально-методичний посібник для студентів спеціальності ПМСО. Фізична культура.- Херсон: Видавництво ХДУ, 2005.- 212 с.
9. Эмоционально-волевая подготовка спортсменов /Агишева Н.К., Алексеев А.В., Виш И.М. и др.; Под ред. А.Т. Филатова.- К.: Здоровье, 1982.- 296 с.

INTERNET – ресурси (Основні Web-сторінки в INTERNET).

1. www.sportscience.org.
2. www.tmfv.com.ua.
3. www.nbu.gov.ua.

Зміни та доповнення до робочої програми

_____ н.р.

Протокол № _____ від « _____ » _____ р.

Завідувач кафедри _____

Протокол № _____ від « _____ » _____ р.

Голова НМР інституту (факультету)

Зміни та доповнення до робочої програми

_____ н.р.

Протокол № _____ від « _____ » _____ р.

Завідувач кафедри _____

Протокол № _____ від « _____ » _____ р.

Голова НМР інституту (факультету)

Зміни та доповнення до робочої програми

_____ н.р.

Протокол № _____ від « _____ » _____ р.

Завідувач кафедри _____

Протокол № _____ від « _____ » _____ р.

Голова НМР інституту (факультету)